

11 | Identificatie van aandeelhouders

Pieter van der Korst

1. Inleiding

Deze bijdrage beschrijft de wettelijke regels met betrekking tot ‘*identificatie van aandeelhouders*’, dat wil zeggen het bekend maken van de identiteit van houders van effecten in Nederlandse NV’s en BV’s. Die regels zijn sedert 1 juli 2013 aanzienlijk aangescherpt waar het gaat om identificatie van houders van beursgenoteerde effecten. Tot die datum was de wettelijke hoofdlijn dat beleggers ter beurze anoniem konden blijven zo lang hun kapitaalbelang of zeggenschapsrechten 5% niet te boven ging. Sedert 1 juli jl. is die meldingsdrempel verlaagd naar 3%; daarnaast heeft de beursgenoteerde vennootschap de wettelijke bevoegdheid gekregen om de identiteit achterhalen van beleggers met een belang tussen 0,5% en 3%. Aanvankelijk zou deze wetwijziging ook inhouden dat aandeelhouders met een materieel belang (3% of meer) hun intenties wat betreft hun zeggenschap in beursgenoteerde vennootschappen openbaar zouden moeten maken, maar deze regeling is niet doorgevoerd.

De hoofddoelstelling van deze regels is om de communicatie tussen de beursvennootschap (lees: het bestuur) en haar aandeelhouders en de communicatie tussen aandeelhouders onderling te bevorderen. ‘*De anonimiteit van aandeelhouders wordt veelal als een obstakel gezien bij het tot stand brengen van een dialoog tussen de vennootschap en de aandeelhouders*’, aldus de wetgever.¹ Een constructieve dialoog kan bijdragen aan goede onderlinge verhoudingen waardoor de vennootschap een groep aandeelhouders voor langere tijd aan zich kan binden met als resultaat een ‘*evenwichtige balans in het aandeelhoudersbestand*’, aldus nog steeds de wetgever. Daarnaast is een doel van deze regelgeving om beleggers, in het kader van een transparante markt, inzicht te verschaffen in materiële belangen die andere effectenbezitters in de betrokken vennootschap houden of afstoten. Ten slotte meent de wetgever dat identificatie van investeerders de verhandeling van effecten op een Nederlandse gereguleerde markt aantrekkelijker kan maken en dus de concurrentiepositie van Nederland als handelsplatform kan verbeteren.²

De wetgever besteedt in de toelichting bij deze wetgeving weinig aandacht aan de mogelijke nadelige gevolgen van deze toenemende identificatieregels. Zo zal er bij een deel van de beleggers, om legitieme redenen, weerstand bestaan om uit de

¹ Memorie van Toelichting bij Wet Corporate Governance, Kamerstukken II 2008/2009 32 014, nr. 3 p. 14.

² Kamerstukken II 2008/2009 32 014, nr. 3 (MvT) p. 18.

anonimiteit te moeten treden; toenemende identificatieplichten kunnen dus leiden tot afnemende aantrekkelijkheid van deze effecten voor beleggers. Bovendien ligt bij deze identificatieplichten inbreuk op privacybescherming op de loer.

Een aantal andere identificatieregels is van toepassing op alle aandeelhouders, ongeacht of de betrokken effecten beursgenoteerd zijn of niet. Het voornaamste doel van die algemene identificatieregels is het faciliteren van de bestrijding van financieel-economische fraude. Ook deze bepalingen komen hierna aan de orde.

2. De identificatieplichten in vogelvlucht

De regels over identificatieplichten van aandeelhouders en effectenbezitters leveren een divers beeld op. In hoofdlijnen gelden in Nederland de volgende identificatieplichten:

Algemeen:

- als sprake is van *enig aandeelhouderschap* dan moet dit in het handelsregister worden vermeld en is daarmee openbaar.³ Van ‘enig aandeelhouderschap’ is sprake als alle aandelen in het kapitaal van een NV of BV worden gehouden door een en dezelfde (rechts)persoon dan wel worden gehouden binnen een huwelijksgemeenschap of een gemeenschap van geregistreerd partnerschap. Het privéadres van de aandeelhouder wordt niet openbaar gemaakt.⁴ Deze registratie is een verplichting van de vennootschap. Daarom moet de houder van aandelen aan toonder die direct of indirect alle aandelen in het kapitaal van een NV houdt binnen 8 dagen daarvan schriftelijk kennis geven aan de vennootschap.⁵ Een houder van alle aandelen op naam hoeft zo’n melding niet te doen omdat zijn enig aandeelhouderschap blijkt uit het aandeelhoudersregister;
- als sprake is van *niet-volgestorte aandelen* moeten van de houders daarvan hun persoonlijke gegevens (maar niet hun privéadres), hun aandelenbezit en het daarop gestorte bedrag in het handelsregister worden ingeschreven en zijn deze openbaar.⁶ Per 1 oktober 2012 is dit artikellid voor BV’s vervallen vanwege het vervallen van de stortingsplicht;⁷
- de Minister van Veiligheid en Justitie beheert een registratie waarin gegevens zijn opgenomen over onder andere de oprichters en aandeelhouders van vennootschappen, met het oog op voorkoming en bestrijding van misbruik van rechtspersonen.⁸ De gegevens opgenomen in deze registratie zijn niet openbaar en staan alleen ter beschikking van personen die met de opsporing

3 Art. 22 lid 1 sub e Handelsregisterbesluit 2008, gebaseerd op de Twaalfde Europese Richtlijn (89/667/EEG) van 21 december 1989.

4 Art. 51 Handelsregisterbesluit 2008.

5 Art. 2:91a BW.

6 Art. 22 lid 1 sub d en 51 Handelsregisterbesluit 2008.

7 Kamerstukken II 2011/12, 30 656, nr. 28.

8 Wet houdende regels over de documentatie van vennootschappen.

- van strafbare feiten zijn belast en van andere instanties met een publiekrechtelijke taak;
- NV's en BV's moeten in hun *jaarrekening* respectievelijk de toelichting daarop hun deelnemingen vermelden.⁹ De jaarrekening is openbaar.¹⁰

Bij aandelen op naam:

- naam en adres van houders van aandelen op naam worden door het bestuur vastgelegd in het *aandeelhoudersregister* om de nakoming van vennootschapsrechtelijke verplichtingen door en jegens deze aandeelhouders mogelijk te maken, zoals volstorting, oproeping voor aandeelhoudersvergaderingen, dividendbetaling en naleving van de blokkeringsregeling. Het aandeelhoudersregister is niet openbaar, maar ligt ten kantore van de vennootschap ter inzage van de aandeelhouders;¹¹
- de Minister van Veiligheid en Justitie bereidt de instelling van een '*centraal aandeelhoudersregister*' voor, te beheren door de Kamer van Koophandel. Dit register zal voorzien in de centrale registratie van informatie over aandeelhouders van BV's en niet-beursgenoteerde NV's voor daartoe aangewezen (publieke) diensten in het kader van controle, toezicht en opsporingstaken bij de bestrijding van financieel-economische fraude, zoals faillissementsfraude en misbruik van rechtspersonen.¹²

Bij beursgenoteerde effecten:

- aan AFM moet onverwijld worden gemeld de verkrijging of vervreemding van kapitaalbelangen en zeggenschapsrechten, als daardoor wettelijk vastgelegde drempelwaarden worden over- of onderschreden.¹³ Die drempelwaarden zijn 3, 5, 15, 20, 25, 30, 50, 75 en 95%. AFM neemt deze gegevens op in een algemeen toegankelijke registratie.¹⁴ Deze regeling is gebaseerd op de Europese Transparantierichtlijn,¹⁵ met dien verstande dat volgens die richtlijn de laagste meldingsdrempel 5% is. De wetgever heeft per 1 juli 2013 daar een lagere meldingsdrempel van 3% aan toegevoegd. Daarmee volgde hij het advies van de Monitoring Commissie Corporate Governance Code van mei 2007. De argumenten hiervoor zijn dat (i) in sommige ons omringende landen – Verenigd Koninkrijk en Duitsland – deze drempelwaarde wordt gehanteerd, (ii) het bestuur van een beursvennootschap hierdoor in een eerder stadium weet wie haar grootaandeelhouders zijn en (iii) dit (potentiële) aandeelhouders beter in staat stelt om bij hun beleggingsbeslissingen voldoende kennis te hebben van de zeggenschapsverhoudingen binnen die vennootschap;¹⁶

9 Art 2:367, 379, 389 en 414 BW.

10 Art 2:394 BW; zie ook art 5:25d Wft voor beursgenoteerde vennootschappen.

11 Art. 2:85 en 194 BW.

12 Brief minister van Veiligheid en Justitie aan de Tweede Kamer van 27 juni 2013 inzake "Besluit positionering centraal aandeelhoudersregister".

13 Art. 5:33 en 38 Wet op het financieel toezicht (Wft), zoals gewijzigd per 1 juli 2013.

14 Art. 5:49 en 1:107 Wft.

15 Richtlijn 2004/109/EG.

16 Kamerstukken II 2008/2009 32 014, nr. 3, p. 7.

- aan AFM moet sedert 1 juli 2013 onverwijld worden gemeld een *bruto shortpositie* (dat wil zeggen financiële instrumenten die in waarde stijgen als de aandelenkoers daalt), als de hiervoor genoemde drempelwaarden worden over- of onderschreden.¹⁷ AFM neemt ook deze gegevens op in de publieke registratie;
- aan AFM moet onverwijld worden gemeld een *netto shortpositie*, telkens wanneer de positie gelijk is aan 0,2% van het geplaatste kapitaal en elke 0,1% daarboven.¹⁸ Meldingen van 0,5% en elke 0,1% daarboven worden openbaar gemaakt via het AFM register.¹⁹ Deze meldingsplicht is gebaseerd op de Europese Short Selling Verordening, die dient ter harmonisatie van nationale reguleringen van short selling en kredietverzuimswaps. Veel landen hadden sedert september 2008 dit type transacties gereguleerd uit zorg dat deze ten tijde van grote financiële instabiliteit de neerwaartse spiraal van de aandelenkoersen zouden versterken en daarmee de levensvatbaarheid van financiële instellingen zouden kunnen bedreigen;
- een aandeelhouder die het *agenderingsrecht* uitoefent moet in zijn verzoek zijn volledige economische belang in aandelen (inclusief een eventuele shortpositie) bekend maken aan de vennootschap.²⁰ Ook deze meldingsplicht geldt sinds 1 juli 2013;
- *bestuurders en commissarissen* moeten aan AFM melding doen van hun aandelenbezit, stemrecht en door hen verrichte transacties in effecten die betrekking hebben op hun vennootschap.²¹ AFM neemt deze gegevens op in de publieke registratie.

3. Identificatieverzoek door de vennootschap

Naast de bovengenoemde meldingsplichten bestaat sinds 1 juli 2013 voor beursvennootschappen de wettelijke mogelijkheid om hun aandeelhouders te identificeren en informatie onder hen te verspreiden met het oog op een komende aandeelhoudersvergadering. Die regeling is van toepassing op Nederlandse NV's en buitenlandse vennootschappen die aan een Nederlandse beurs of multilaterale handelsfaciliteit zijn genoteerd. Het strekt ertoe dat de vennootschap via een *identificatieverzoek* de identiteit kan vaststellen van investeerders die 0,5% (1/200^e) of meer van het geplaatste kapitaal houden.²²

Investeerders zijn in dit kader degenen die voor eigen rekening 'effecten met een aandelenkarakter' aanhouden, dus met name aandelen en certificaten van aandelen. De investeerder is degene die kan bepalen op welke wijze de aan die effecten verbonden rechten worden uitgeoefend, veelal dus de economisch gerechtigde.²³

17 Art. 5:39 Wft.

18 Art. 5 Verordening (EU) Nr. 236/2012 betreffende short selling en bepaalde aspecten van kredietverzuimswaps.

19 Art 6 lid 2 Short Selling Verordening.

20 Art. 5:25kbis Wft, van kracht sedert 1 juli 2013. Overigens is per diezelfde datum de drempel voor het agenderingsrecht van NV-aandeelhouders verhoogd van 1% naar 3% (art. 2:114a BW).

21 Art. 5: 48 en 60 Wft.

22 Art. 49-49e Wet giraal effectenverkeer (Wge).

23 Kamerstukken II 2008/2009 32 014, nr.3, p.17.

De vennootschap kan een identificatieverzoek doen in de periode tussen 60 dagen voor een algemene vergadering van aandeelhouders tot en met de dag van die vergadering. De vennootschap *moet* een dergelijk verzoek doen als een of meer aandeelhouders, die meer dan 10% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, daarom schriftelijk vragen in de periode tussen 60 dagen en 42 dagen voor een aandeelhoudersvergadering. Zo een verzoek strekt tot het verkrijgen van naam, adres, e-mailadres en het gehouden belang van iedere aangesloten instelling, intermediair en iedere aandeelhouder/deelgenoot in een verzameldepot.

Een identificatieverzoek richt zich tot Euroclear, banken, intermediairs en bewaarders van beleggingsinstellingen. Deze structuur is nodig omdat het beursgenoteerde aandeel is gedematerialiseerd. De door een beursvennootschap uitgegeven effecten bestaan niet meer in de vorm van traditionele, geïndividualiseerde fysieke stukken maar moeten sedert 1 januari 2011 zijn omgezet in een *global (certificate)*, een verzamelbewijs dat in bewaring is gegeven bij Euroclear Nederland.²⁴ De ‘aandeelhouder’ is in feite niet meer houder van een aandeel maar is gerechtigde tot een deel van een verzameldepot.²⁵ Dit verklaart de uitvoerige wetstekst ter realisering van het doel dat de identiteit van de economisch gerechtigde wordt vastgesteld.

De aangeschreven partijen van een identificatieverzoek – voor zover gevestigd in Nederland – zijn verplicht deze gegevens aan te leveren, behalve als het gaat om investeerders die minder dan 0,5% van het geplaatste kapitaal houden. De vennootschap kan zo nodig via de rechtbank nakoming van die verklaring vorderen.²⁶ Deze dwangmaatregel geldt niet voor buitenlandse banken, intermediairs en bewaarders. Voor het afdwingen hiervan in het buitenland is een internationale verdragsregeling nodig. De minister maakte uit gesprekken met Euroclear op dat de ervaringen met de uitvoering van dergelijke regelingen in het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk positief zijn.²⁷

De vennootschap moet de haar ter beschikking komende gegevens over haar aandeelhouders geheim houden, behalve natuurlijk gegevens die op andere wijze al openbaar zijn, bijvoorbeeld via de hiervoor omschreven openbare AFM registraties. Als de vennootschap een identificatieverzoek uitstuurt moet zij dit op haar website melden.

De wetgever heeft aan deze identificatieregeling een regeling inzake informatievoorziening onder aandeelhouders gekoppeld. Het uitgangspunt daarvan is dat aandeelhouders niet rechtstreeks onder elkaar maar via de vennootschap communiceren. De vennootschap kan voor deze informatieverspreiding gebruik maken van de gegevens die zij uit de identificatieronde heeft verkregen. Het kan gaan om informatie die vennootschap eigener beweging verspreidt. Het kan ook gaan om informatie die zij verspreidt op verzoek van een of meer aandeelhouders die ten minste 1% van het geplaatste kapitaal of aandelen met een beurswaarde van ten minste EUR 250.000 houden.

24 De handelsnaam van NeCiGef, het Nederlands Centraal Instituut voor Giraal Effectenverkeer BV.

25 Zie L. Groenwoud, Wet giraal effectenverkeer: voorgestelde wijzigingen, in Ondernemingsrecht 2010-6, p. 233 e.v.

26 Art. 49e Wge.

27 Kamerstukken II 2008/2009 32014, nr 8, p.18-21.

De mogelijkheden voor aandeelhouders om op deze manier informatie onder mede-aandeelhouders te verspreiden zijn beperkter dan voor de vennootschap zelf. Zo kan de vennootschap verspreiding weigeren als de aandeelhouder deze minder dan 7 dagen voor de aandeelhoudersvergadering aanlevert. Bovendien kan de vennootschap verspreiding weigeren als daarvan *'een onjuist of misleidend signaal uitgaat of te duchten is'* met betrekking tot de vennootschap, of als de informatie *'van zodanige aard is dat verzending naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van de uitgevende instelling kan worden verlangd'*.²⁸ Volgens de toelichting is daarvan geen sprake bij informatie die kritiek op het beleid of de bedrijfsvoering inhoudt, maar *'beledigende kritiek'* kan wel reden zijn om verzending te weigeren. Volgens die zelfde toelichting kan weigering ook plaatsvinden wanneer het document te groot is (*'meer dan 4 pagina's A4'*) of wanneer die informatie elektronisch is aangeleverd met gebruikmaking van een niet gangbaar tekstverwerkingsprogramma.²⁹

Deze nieuwe wetgeving ligt in lijn met het 'Actie Plan' van de Europese Commissie inzake Europees vennootschapsrecht en corporate governance.³⁰ In dat actieplan worden de initiatieven toegelicht die de Commissie van plan is te nemen om het vennootschapsrecht en het kader voor corporate governance te moderniseren. Daarin overweegt de Commissie dat extra informatie over wie eigenaar is van aandelen in een beursgenoteerde vennootschap de dialoog over corporate governance tussen de vennootschap en haar aandeelhouders kan verbeteren. Zij kondigt aan in 2013 een initiatief voor te stellen om de *'zichtbaarheid van deelnemingen in Europa te verbeteren'*.

4. Verantwoordingsplicht ten aanzien van stemgedrag

Voor institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeraars, beleggingsinstellingen, vermogensbeheerders³¹) gelden naast deze identificatieplichten de volgende verplichtingen ten aanzien van hun bezit van beursgenoteerde effecten:

- zij moeten *'op een zorgvuldige en transparante wijze'* beoordelen of zij gebruik willen maken van hun rechten als aandeelhouder van beursvennootschappen;³²
- zij publiceren op hun website hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van stemrecht op beursgenoteerde aandelen;³³

28 Art. 49c Wge.

29 Kamerstukken II 2008/2009 32 014, nr.3, p. 55.

30 Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 12 december 2012 (COM(2012) 740 final).

31 Art. 1:1 Wft.

32 Principe IV.4 Nederlandse Corporate Governance Code – zie ook art. 5:86 Wft.

33 Best practice bepaling IV.4.1 Nederlandse Corporate Governance Code.

- zij doen op hun website en/of hun jaarverslag verslag van de uitvoering van hun beleid ten aanzien van het uitoefenen van het stemrecht in het betreffende boekjaar.³⁴

Eumedion³⁵ heeft daarnaast voor haar deelnemers Best Practices voor betrokken aandeelhouderschap opgesteld.³⁶ Onderdeel daarvan is de Guidance dat Eumedion-deelnemers bij voorkeur hun stemgedrag per individuele vennootschap en voor ieder agendapunt publiceren. Een vergelijkbare bepaling is bijvoorbeeld opgenomen in de UK Stewardship Code van de Financial Reporting Council uit september 2012.

De Europese Commissie kondigde in het hiervoor genoemde ‘Actie Plan’ aan in 2013 met een initiatief te komen in verband met de openbaarmaking van het stembeleid, het beleid op het gebied van betrokkenheid en het stemverleden van institutionele beleggers.

De wetgever beoogde aanvankelijk dat *alle* houders van een materieel belang (dat wil zeggen 3% of meer) in een beursvennootschap hun intenties wat betreft hun zeggenschap openbaar zouden moeten maken.³⁷ Die regeling zou er op neer komen dat de vennootschap haar strategie op haar website moest publiceren en dat houders van een materieel belang kenbaar moesten maken of zij deze strategie onderschreven dan wel hierin wijzigingen wilden aanbrengen. Deze beoogde regeling stuitte op bezwaren en bedenkingen, onder andere van de Monitoring Commissie Corporate Governance. De voornaamste bedenking was dat deze binaire keuze (het al dan niet onderschrijven van de strategie) voorbij ging aan de complexiteit van strategiebepaling en tot nodeloze geschillen zou kunnen leiden. Bovendien was niet duidelijk wat de toegevoegde waarde van zulke meldingen zou zijn.³⁸ Deze regeling is dan ook niet doorgevoerd.

5. Loyaliteits aandelen

Er heeft veel discussie plaatsgevonden over mogelijke loyaliteits aandelen bij Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen, dat wil zeggen een structuur waarbij aandeelhouders zich committeren om aandelen voor langere tijd te houden en waarbij zij voor deze loyaliteit worden beloond door extra dividend of extra stemrecht. Vereiste voor een dergelijke regeling is dat zulke ‘loyale’ aandeelhouders voor de duur van die termijn zijn geregistreerd. Aandeelhouders moeten dus zowel bereid zijn om zich vast te leggen voor een bepaalde periode als hun anonimiteit willen opgeven om in aanmerking te komen voor extra dividend of extra stemrecht.

34 Best practice bepaling IV.4.2 Nederlandse Corporate Governance Code.

35 Een stichting ter behartiging van de belangen van institutionele beleggers.

36 Zie Eumedion Handboek corporate governance editie 2013, Appendix V.

37 Wetsvoorstel Corporate Governance, Kamerstukken II 2008/2009 32 014 nr. 3 (MvT), p. 9 e.v.

38 B. Bier in haar inaugurele rede van 28 maart 2012, ‘De waarde van een aandeelhouder’.

DSM legde in 2006 aan haar aandeelhoudersvergadering een statutaire regeling voor die voorzag in loyaliteitsdividend. De Ondernemingskamer oordeelde dat die regeling in strijd kwam met het wettelijke gelijkheidsbeginsel.³⁹ De Hoge Raad oordeelde uiteindelijk dat geen sprake was van strijd met dit gelijkheidsbeginsel,⁴⁰ maar door het aanvankelijke oordeel van de Ondernemingskamer zat de schrik er kennelijk zo in bij andere beursvennootschappen dat geen andere loyaliteitsvoorstellen volgden. In de politiek werd aangedrongen op een wettelijke regeling en de Minister van Veiligheid en Justitie organiseerde een rondetafelgesprek *‘over de vraag of met een wettelijke uitwerking van langetermijnaandeelhouderschap voldoende tegemoet kan worden gekomen aan de bezwaren die vanuit de praktijk zijn aangegeven’*.⁴¹ Uitkomst was dat er onvoldoende zicht was op positieve effecten van een dergelijke regeling.⁴²

Sinds kort lijkt het tij voor loyaliteits aandelen gekeerd. Fiat Industrial en CNH Global gaan fuseren in een Nederlandse NV die een beursnotering in New York en Milaan verkrijgt. Deze NV biedt aandeelhouders van Fiat Industrial en CNH aan om bij de fusie loyaliteits aandelen te verkrijgen. Voorwaarde is dat zij deze aandelen laten inschrijven in een *loyaliteitsregister* waarna deze niet ter beurze kunnen worden verhandeld. Na de fusie moeten deze aandeelhouders hun gewone aandelen 3 jaar via dit loyaliteitsregister aanhouden. Zij ontvangen dan voor ieder gewoon aandeel een loyaliteitsaandeel, met zeer beperkte winstrechten maar met volledig stemrecht. De regeling komt er op neer dat de houder van een loyaliteitsaandeel zijn stemrecht verdubbelt door het ‘vastzetten’ van zijn aandeel.⁴³ Mogelijk zal deze loyaliteitsstructuur, indien succesvol doorgevoerd, als voorbeeld dienen voor andere beursvennootschappen.

6. Privacybescherming

Registratie van houders van beursgenoteerde aandelen is een afwijking van de historische uitgangspunten dat houders van toonderstukken niet zijn geregistreerd en dat aandeelhouders slechts één plicht hebben, namelijk volstorting van de aandelen. Bovendien kunnen aandeelhouders er legitieme bezwaren tegen hebben dat hun gegevens bekend zijn bij de vennootschap dan wel openbaar worden gemaakt. Aan iedere vorm van identificatie en registratie van aandeelhouders moet daarom vooraf gaan een afweging of het doel daarvan opweegt tegen deze nadelen.

Zo heeft het College Bescherming persoonsgegevens de wetgever over het hiervoor omschreven identificatieverzoek (paragraaf 3) geadviseerd dat deze identificatie inbreuk maakt op de privacy van beleggers/natuurlijke personen omdat zij legitieme redenen kunnen hebben om niet bekend te zijn bij de vennootschap.⁴⁴

39 OK 28 maart 2007, JOR 2007/118.

40 HR 14 december 2007, NJ 2008/105. Zie hierover B. Bier, Loyaal aan soorten aandelen, in Tijdschrift voor de Ondernemingsrechtpraktijk 2008-2, p. 62 e.v.

41 Kamerstukken II 2010/2011 31 371, nr. 48.

42 Kamerstukken II 2011/2012 32 014, nr. 30.

43 M. van Olffen, Nederlandse loyaliteits aandelen met een Frans sausje, in Ondernemingsrecht 2013-9, nr. 67.

44 Brief CPB aan de Minister van Financiën d.d. 14 februari 2008.

Dit speelt volgens het College te meer omdat ook financiële gegevens (de omvang van hun belang) aan de vennootschap bekend worden gemaakt. Het College adviseerde daarom om een recht van verzet voor aandeelhouders op te nemen. Ook de Raad van State⁴⁵ en de Commissie Tabaksblat⁴⁶ deden deze aanbeveling. De wetgever volgde dit echter niet omdat dit *‘ernstig afbreuk zou doen aan de effectiviteit van de voorgestelde regeling’* en omdat *‘de aandeelhouders niet ontkomen aan meer openheid, zeker als zij een actieve rol in de vennootschap willen vervullen’*.⁴⁷ Dit is geen overtuigende argumentatie, met name niet omdat de betrokken aandeelhouders – met een belang tussen 0,5% en 3% – over het algemeen geen actieve rol in de vennootschap is vergund.

Het Europees Parlement heeft zich tegenover de Europese Commissie – in het kader van de consultatie over het hiervoor genoemde ‘Actie Plan’ – op het standpunt gesteld dat vennootschappen die aandelen op naam uitgeven het recht zouden moeten hebben om de identiteit van de eigenaar ervan te kennen, maar dat eigenaars van aandelen aan toonder het recht zouden moeten hebben om hun identiteit niet bekend te maken, rekening houdende met de privacy van kleine beleggers.

7. Conclusie

De regels over identificatieplichten van aandeelhouders en effectenbezitters leveren een divers beeld op, wat betreft het doel, de bekend te maken gegevens en degene aan wie die gegevens bekend moeten worden gemaakt.

Sinds 1 juli 2013 zijn deze identificatieregels aanzienlijk uitgebreid wat betreft houders van beursgenoteerde effecten, in die zin dat de laagste meldingsdrempel is gesteld op 3% van het geplaatste kapitaal en het stemrecht; daarvoor was 5% de laagste meldingsdrempel. Bovendien heeft een beursgenoteerde vennootschap sedert die datum de wettelijke mogelijkheid om de identiteit en het aandelenbelang te achterhalen van investeerders die een belang tussen 0,5% en 3% houden. Het achterhalen van de identiteit van – kort gezegd – buitenlandse investeerders kan echter op problemen kan stuiten.

Deze recente wetgeving loopt vooruit op initiatieven die de Europese Commissie heeft aangekondigd in haar ‘Actie Plan’ van december 2012 inzake Europees vennootschapsrecht en corporate governance. In dat Actie Plan kwam aan de orde of privacybescherming van *“kleine beleggers”* niet in de weg staat aan al te verstreckende identificatieplichten. Het College Bescherming Persoonsgegevens, de Raad van State en de Commissie Tabaksblat hadden die zorg al eerder uitgesproken tegenover de Nederlandse wetgever, die daar vooralsnog geen reden in zag om deze identificatieplichten te beperken. Mogelijk zullen de aangekondigde initiatieven van de Europese Commissie op dit punt tot een heroverweging leiden.

45 Advies No.W06.08.274/III van 14 augustus 2008.

46 Aanbevelingen aan de wetgever bij de Code Corporate Governance van 9 december 2003.

47 Kamerstukken II 2008/2009 32 014 nr. 3 (MvT), p. 30 e.v.